

1583/06.01/2019

YHTEINEN RUOKAPÖYTÄ-KESKUSTELUFOORUMI

Aika 1.12. klo 9:30 -12

Paikka: Microsoft Teams -etäyhteydellä

Osallistujat:

Puheenjohtaja: Reijo Karhinen, vuorineuvos

1. Varapuheenjohtaja Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri
2. Varapuheenjohtaja Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Jäsenet:

Henri Alen, keittiömestari
Ari Akseli, toimialajohtaja
Tommi Hasu, maatilayrittäjä
Mari Heikkilä, markkinointiviestintäpäällikkö
Annikka Hurme, toimitusjohtaja
~~Kaisa Karttunen, tutkija, maa- ja metsätieteiden tohtori~~
Anne Korkiakoski, hallitusammattilainen
Johanna Mäkelä, dekaani
Seppo Paavola, hallituksen puheenjohtaja
Juha Salin, maatilayrittäjä
Johanna Smith, vihannesviljelijä
Tiina Varho-Lankinen, maatilayrittäjä
Eerikki Viljanen, maatilayrittäjä
Christoph Vitzthum, konsernijohtaja
~~Hannu Krook, pääjohtaja~~ Arttu Laine, kenttäjohtaja

Sihteeri:

Riikka Knaapi, neuvotteleva virkamies
Minna Huttunen, neuvotteleva virkamies

Viestijä:

Taina Saahko, viestintäasiantuntija
Jasmin Rikkonen, viestintäharjoittelija

Lisäksi:

Anne Berner, esitys kohta 4
Satu Haapaniemi, erityisavustaja
Minna-Mari Kaila, ylijohaja, osastopäällikkö
Anna-Leena Miettinen, yksikön päällikkö
Aku Korhonen, lainsäädäntöneuvos
Jertta de Mazières, neuvotteleva virkamies

1. Kokouksen avaus, puheenjohtaja Reijo Karhinen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi. Poikkeuksellisesti Hannu Krookilla kokouksessa sijaisena Arttu Laine

2. Edellisen kokouksen muistion

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (22.10.2021) muistio

3. Ministerin ajankohtaiskatsaus

Ministeri päivitti kansallisen CAP-suunnitelman tilanteen. Kansallinen koordinaatio on edennyt ja hyväksyminen on viimemetreillä. Uuden ohjelmakauden keskiössä on aktiivinen ruoantuotanto sekä kunnianhimoiset ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Nämä kolme yhdessä muodostavat toiminta-alueet. Luonnollisesti myös ruoantuotannon kannattavuus ja markkinaehtoisuus huomioidaan. Alkutuotannon tilanne on hankala, koska tuotantokustannukset ovat nousseet, mutta tuottajahinnat eivät, joten yrittäjätulo putoaa jopa kolmanneksen. Yhteinen ruokapöytä voi ajatusjohtajuudella ohjata koko ruokajärjestelmää ja varmistaa, että kaikki pysyvät mukana. Sopimusjoustavuus, indeksitarkistukset jne. ovat niitä keinoja, joilla voimme edetä ilman lainsäädäntöä. Ja nyt on aika toimia.

Yleisesti voidaan todeta, että hallitusyhteistyön turbulenssi on näkynyt julkisuudessa. Edelleen keskustelua hallitsevat koronatoimet; rokotetut vs. rokottamattomat. Ratkaisu ulos tilanteesta ovat rokotukset ja koronapassit, niillä pidetään yhteiskunta auki ja toimien kanssa etenemisen on oltava rivakkaa. Työtä ohjaa terveysturvallisuus sekä yhteiskunnan auki pitäminen.

4. Vienti on etuoikeus, alustus Anne Berner

Puheenjohtaja palautti mieleen, että Yhteisen ruokapöydän asettamiskirjeessä elintarvikeviennin kehittäminen oli yksi keskeinen osa foorumin toimeksiantoa. Toisaalta olemme itse strategisissa painopistealueissamme asettaneet tavoitteeksi elintarvikeviennin kolminkertaistamisen. Edelleen puheenjohtaja palautti mieliin jo edellisessä kokouksessamme esille nousseen poikkeuksellisen heikon lähtökohtamme elintarvikeviennissä. Olemme EU:n heikoin, kun mittarina käytetään elintarvikeviennin suhteutusta joko kunkin maan BKT:hen tai per capita. Laajemman yhteiskunnallisen keskustelun ja –vaikuttavuuden vuoksi meidän pitää altistaa itsemme ja ottaa mukaan laajasti vaikuttajia.

Anne Berneriltä oli pyydetty Yhteisen ruokapöydän kokoukseen alustusta viennin roolista yleensä osana liiketoiminnan kasvua laajasti niin kansallisesti kuin kansainvälisesti verkottuneena ja hyvin kokeneena yritysjohtajana. Samalla tiedostaen, että Suomen tekstiiliteollisuuden sodan jälkeisessä ja aina näihin päiviin ulottuvassa vientitarinassa on paljon yhteistä elintarvikevientimme tarinan kanssa.

Bernerin alustus tarjosi katsauksen ruoantuotantomme vaikuttaneisiin poliittisiin lähihistorian tapahtumiin. Viennissä on monipuolisia mahdollisuuksia kehittää toiminnan kokonaisuutta. Ruokakeskustelun ja kestävyden iso kuva on Suomessa hajanainen: esimerkkinä Helsinki lämmittää kivihieillä, mutta kaupunki lopettaa lihan tarjoamisen kestävyden nimissä – tämä on ristiriitaista. Datan käyttämisessä on kehitettävää, jotta tietovarantojen jalostaminen tuottaa lisäarvoa ja edistää kehitystä. Ruoalla on iso tunnemerkitus ja jokapäiväinen vaikutus: verhoja vaihdetaan keskimäärin 9 v välein, mutta ruokaa syömme monta kertaa päivässä. Onko teollisuudella kannustimia investoida tuottavuuteen? Kaupan osalta harvaanasuttuun maahan ei tule helposti uusia toimijoita.

Taktinen vienti on usein vientiselvitysten perustana: ei aseteta korkeita kuluttajavaatimuksia, koska viedään tuotantoylimäärää. Strateginen vienti hyödyntää kuluttajakysyntää ja brändiä (puhtaus, turvallisuus, haluttu tuote). Vienti on etuoikeus, Suomella valtava mahdollisuus osana EU:n sisämarkkinoita ottaa hyöty irti. Vienti kannattaa, koska se kasvattaa liiketoimintaa, luo edellytyksiä innovaatioille, synnyttää osaamista ja verkostoja. Jatkuva markkina-analyysi tuo ideoita ja luo edelläkävijyyttä kotimaassa ja lähimarkkinoilla.

Alustuksesta käytiin vilkas keskustelu. Yhteisen ruokapöydän viestin lähettäminen elintarvikeviennin tärkeydestä koko yhteiskunnalle ja kansantaloudelle todettiin olevan seuraava askelemme. Kasvu on tavoitteemme. Todellisesta alisuoriutujan ja EU:n peränpitäjän roolista on päästävä irti. Ruokajärjestelmämme ja erityisesti alkutuotanto tarvitsee lisäeuroja. Tarvitsemme vastauksen siihen, miten jo aiemmin tavoitteeksemme asettamamme elintarvikevienti kolminkertaistetaan.

Keskustelun lopputulemana päätettiin käynnistää selvitystyö, jolla haemme vastausta juuri tuohon em. kysymykseen ja nimenomaan korostaen yritysten näkökulmaa. Toimeksiantosopimuksen Anne Bernerin kanssa tekee maa- ja metsätalousministeriö. Lisäksi sovittiin, että asiasta tiedotetaan, kun tarvittavat sopimukset on allekirjoitettu.

5. YRP viestintä 2022, Taina Saahko, MMM

Viestinnän vuosikello esiteltiin ja hyväksyttiin päivitetty vastuullisuuskuvitus. Vuoden 2022 työohjelman tarkentuessa myös viestintäkalenteri täydentyy. Keskustelussa toivottiin YRP:ltä ketteryyttä reagoida ruokaan liittyviin yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Esimerkkinä maailman paras pihvi, voitto tuli Suomeen nyt kolmannen kerran.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

6. Seuraava kokous

vuoden 2022 kokousajat:

helmikuu, perjantai 11.2. klo 13.30-16.

huhtikuu, perjantai 29.4. klo 13.30-16.00

kesäkuu, tiistai 7.6. klo 9.30-12.00

elokuu, tiistai 30.8. klo 13.30-16.00

lokakuu, perjantai 7.10. klo 13.30-16.00

joulukuu, perjantai 2.12. klo 13.30-16.00

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12